

POSTANOWIENIE

Dnia 27 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Zbigniew Kapiński

w sprawie **A. B.**

skazanego z art. 148 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 27 sierpnia 2024 r.,

sygnalizacji skazanego dotyczącej wznowienia z urzędu postępowania kasacyjnego

zakończonych prawomocnym postanowieniem Sądu Najwyższego

z dnia 10 maja 2023 r., sygn. akt II KK 552/22,

oddalającym kasację wniesioną przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie

z 23 czerwca 2022 r., sygn. II AKa 261/21,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Radomiu

z 9 lipca 2021 r., sygn. II K 62/20

na podstawie art. 542 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

- 1. stwierdzić niedopuszczalność wznowienia postępowania z urzędu;**
- 2. wydatkami postępowania wznowieniowego obciążyć Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie o sygn. akt II KK 552/22 oddalono kasację obrońcy skazanego A. B. jako oczywiście bezzasadną oraz obciążył skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.

Pismem z dnia 29 maja 2024 r. obrońca skazanego A. B. sygnalizacyjnie na podstawie art. 9 § 2 k.p.k. wniósł o wznowienie postępowania kasacyjnego z uwagi na wystąpienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., tj. z uwagi na okoliczność, iż sąd był nienależycie obsadzony. W uzasadnieniu wniosku obrońca skazanego podniósł, iż SSN Ryszard Witkowski został powołany na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3), co zdaniem obrońcy skazanego spowodowało, że skład orzekający w sprawie kasacyjnej, nie spełnił standardu niezawisłego i bezstronnego sądu. Autor pisma dodatkowo podniósł, że na powyższą ocenę wpływa również fakt, że Sędzia ten został pierwotnie powołany do Izby Dyscyplinarnej, która już wcześniej została obarczona wadą prawną wynikającą z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Na poparcie przedstawionej argumentacji obrońca skazanego powołał uchwałę połączonych trzech Izb Sądu Najwyższego: Izby Karnej, Izby Cywilnej i Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 września 2020 r., sygn. akt BSA I-4110-1/20. W konsekwencji powyższego, obrońca skazanego wniósł o uchylenie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2023 r., sygn. akt II KK 552/22 i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Najwyższemu Izbie Karnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek z dnia 29 maja 2024 r. obrońcy skazanego, w którym sygnalizuje on wystąpienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej w postaci nienależytej obsady sądu w postępowaniu kasacyjnym zakończonym wydaniem postanowienia z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie o sygn. akt II KK 552/22, na mocy którego oddalono kasację obrońcy skazanego A. B. jako oczywiście bezzasadną, uznać należy za niedopuszczalny.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że orzeczenie o oddaleniu kasacji nie jest prawomocnym orzeczeniem kończącym postępowanie sądowe w rozumieniu art. 540 § 1 k.p.k. Podzielając pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w uchwale pełnego składu Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2000 r., I KZP 37/00 wskazać należy, że oddalając kasację od wyroku sąd orzeka w sytuacji, gdy wyrok kończący postępowanie jest już prawomocny, zaś jego orzeczenie nie ma z tego punktu widzenia jakiegokolwiek znaczenia. Oddalając kasację sąd orzeka jedynie o niezasadności wniesionej skargi kasacyjnej, nie wkracza zaś w żadnym zakresie w sferę, w której wyrok kończący postępowanie karne korzysta już z powagi rzeczy osądzonej. W tym wypadku to właśnie ten zaskarżony wyrok jest „orzeczeniem kończącym postępowanie karne”. Zapatrywanie to znalazło potwierdzenie także w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2023 r., I KZP 17/22, w którym słusznie wykazując jego prawidłowość wywiedziono, że nie jest możliwe wznowienie postępowania zakończonych postanowieniem Sądu Najwyższego o oddaleniu kasacji. Odmienne natomiast rzecz przedstawia się w przypadku umorzenia postępowania lub uniewinnienia wobec oczywistej niesłuszności skazania (art. 537 § 2 k.p.k.), dlatego że Sąd Najwyższy wydaje orzeczenie co do meritum, które kończąc postępowanie sądowe, może podlegać wznowieniu. Wydanie bowiem przez Sąd Najwyższy rozstrzygnięcia merytorycznego po uchyleniu zaskarżonego orzeczenia powoduje, że orzeczenie zaskarżone kasacją traci walor *res iudicata*, zaś rozstrzygnięcie sądu kasacyjnego staje się orzeczeniem prawomocnie kończącym postępowanie sądowe, co w rozumieniu art. 540 § 1 k.p.k. może otwierać drogę do wznowienia tego postępowania.

Nie ulega jednak wątpliwości, co należy podkreślić, że Sąd Najwyższy na przestrzeni wielu lat wypracował jednolitą i utrwaloną linię orzeczniczą polegającą na uznaniu, że oddalając kasację Sąd Najwyższy orzeka jedynie o zasadności kasacji, bez naruszenia powagi rzeczy osądzonej wyroku kończącego postępowanie karne. Innymi słowy, w takim układzie procesowym nie dochodzi więc do naruszenia prawomocności orzeczenia, które zostało kasacją zaskarżone (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2001 r., III KO 53/99; z dnia 27 czerwca 2001 r., III KO 115/00; z dnia 22 września 2003 r., IV KO 33/03; z dnia

25 października 2006 r., V KO 64/06; z dnia 21 marca 2007 r., IV KO 19/07; z dnia 5 lipca 2007 r., V KO 15/07; z dnia 29 października 2008 r., II KO 47/08; z dnia 25 listopada 2010 r., V KO 87/10; z dnia 29 grudnia 2017 r., IV KO 126/17; z dnia 28 sierpnia 2018 r., IV KO 75/18; z dnia 20 września 2018 r., IV KO 79/18; z dnia 1 sierpnia 2019 r., II KO 66/19; z dnia 26 lutego 2020 r., V KO 108/19; z dnia 28 marca 2024 r., I KO 52/23; z dnia 18 lipca 2024 r., V KO 38/24).

Nie ma zatem żadnych powodów, aby odstąpić od ugruntowanej i wielokrotnie powoływanej przez Sąd Najwyższy wykładni przepisów zgodnie z którą, skoro postanowienie Sądu Najwyższego o oddaleniu kasacji nie jest prawomocnym orzeczeniem kończącym postępowanie sądowe w rozumieniu art. 540 § 1 k.p.k., to nie wchodzi w grę możliwość wznowienia z urzędu w trybie art. 542 § 3 k.p.k. wobec ujawnienia się jednego z uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. postępowania kasacyjnego zakończonego wydaniem wskazanego postanowienia. Ujawnienie uchybienia z kręgu art. 439 § 1 k.p.k. w postępowaniu kasacyjnym w związku z oddaleniem kasacji nie rzutuje w żadnym razie na konieczność wznowienia postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem, a więc prawomocnie rozstrzygającego o odpowiedzialności karnej skazanego.

Nie kwestionując zatem wieloletniej praktyki orzeczniczej Sądu Najwyższego, uznać należało, że badanie bezwzględnych przyczyn odwoławczych (art. 439 § 1 k.p.k.) zastrzeżonych wyłącznie dla instytucji wznowienia postępowania z urzędu na podstawie art. 542 § 3 k.p.k., nie może być przedmiotem niniejszego postępowania.

Z podanych względów, orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[PGW]

[ms]

